

Sygn. akt IV KK 692/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Ryński

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Danuta Bratkrajc

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 2018 r.

sprawy **K. S.**

skazanego z art. 278 § 1 k.k.

z powodu kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora

Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w J.

z dnia 24 maja 2018 r., sygn. akt II K [...]

**uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.
postępowanie karne wobec K. S. umarza, a kosztami procesu
obciąża Skarb państwa.**

UZASADNIENIE

W dniu 22 lutego 2018 r. Prokurator Rejonowy w J. skierował do Sądu Rejonowego w J. wniosek, w trybie art. 335 § 1 k.p.k., o wydanie wyroku skazującego K. S. oskarżonego o to, że:

I) w dniu 5 grudnia 2017 r. w J., działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą ze z góry powziętym zamiarem dokonał kradzieży mienia w sklepie B. nr [...]

przy ul. W. w postaci projektora laserowego, artykułów chemii użytkowej, artykułów spożywczych, cukierniczych i alkoholu, o łącznej wartości 546,11 zł, na szkodę J. S.A. w K., tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 k.k.;

II) w dniu 20 września 2017 r. w J. działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą ze z góry powziętym zamiarem dokonał kradzieży mienia w sklepie B. przy ul. M. w postaci pięciu toreb T. artykułów spożywczych, cukierniczych i alkoholowych, o łącznej wartości 781,00 zł, na szkodę J. S.A. w K., tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. (k. 86, 60 - 61).

Sąd Rejonowy w J., uwzględniając ten wniosek prokuratora, wyrokiem z dnia 24 maja 2018 r., sygn. II K [...], uznał K. S. za winnego popełnienia zarzuczanych mu we wniosku o skazanie przestępstw, przyjmując jednak, że wymienione w opisie czynów towary oskarżony zabrał w celu przywłaszczenia, a także, że oskarżony dopuścił się tych przestępstw w podobny sposób, w krótkich odstępach czasu, zanim zapadł pierwszy wyrok co do któregośkolwiek tych przestępstw, tj. za winnego ciągu przestępstw z art. 278 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 37a k.k., na mocy art. 34 § 1 i § 1a pkt 1 k.k. i art. 35 § 1 k.k., wymierzył mu karę ośmiu miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze dwudziestu godzin w stosunku miesięcznym, a na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa (k. 105 -106).

Wyrok uprawomocnił się w dniu 2 czerwca 2018 r. (k. 105).

Od tego wyroku kasację złożył Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżył w/w wyrok Sadu Rejonowego w J. w całości na korzyść K. S. i **zarzucając** rażące naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, tj. art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. polegające na rozpoznaniu sprawy i wydaniu wyroku skazującego K. S. za dokonanie przestępstw określonych w art. 278 § 1 k.k., podczas gdy oskarżony ten zmarł przed dniem jego wydania, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą wskazaną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., **wniósł o** uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania przeciwko K. S. na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k.

Z akt sprawy Sądu Rejonowego w J. o sygn. akt II K [...], wynika, iż oskarżony K. S. został prawidłowo zawiadomiony o terminie posiedzenia poprzez podwójne awizo (k. 102). Sąd dodatkowo odczytał podczas posiedzenia w dniu 24 maja 2018 r informację z NOE-SAD celem sprawdzenia, czy oskarżony nie przebywa w Zakładzie Karnym (k. 104, 101 - 103).

Wyrok wydany w trybie art. 335 § 1 k.p.k. uprawomocnił się w dniu 2 czerwca 2018 r. (k. 105).

Mimo braku prawnego obowiązku, Sąd Rejonowy w J. zarządził doręczenie odpisu wyroku oskarżonemu. Przesyłka powróciła do tego. Sądu z adnotacją „adresat zmarł” (k. 112).

Po uzyskaniu powyżej informacji - Sąd Rejonowy w J. zwrócił się o odpis skróconego aktu zgonu celem ustalenia daty śmierci oskarżonego. Z nadesłanego odpisu skróconego aktu zgonu wynika, że K. S. zmarł w dniu 28 kwietnia 2018 r., a więc przed dniem wydania wyroku w niniejszej sprawie (tj. przed dniem 24 maja 2018 r. – k. 117).

Trafnie podnosi Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny w uzasadnieniu kasacji, że pomimo braku informacji w dacie wyrokowania o śmierci oskarżonego, w sprawie o sygn. II K [...] doszło do naruszenia przepisu prawa karnego procesowego, tj. art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., albowiem postępowanie karne prowadzono mimo śmierci oskarżonego i wydano wobec niego wyrok skazujący. Wskazuje przy tym na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2018 r., sygn. akt III KK 555/17, w którym podniesiono, że śmierć oskarżonego zawsze stoi na przeszkodzie prowadzeniu postępowania karnego (art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.). Kontynuowanie procesu i wydanie wyroku stanowi uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Fakt, że sąd właściwy nie wiedział o wskazanej przeszkodzie, nie ma znaczenia i nie może uchronić kwestionowanego orzeczenia przed wyeliminowaniem z obrotu prawnego. Także w wyroku z dnia 25 listopada 2014 r., sygn. V KK 321/14, Sąd Najwyższy przypominał, że śmierć oskarżonego skutkuje co do zasady, zgodnie z unormowaniem art. 17 § 1 k.p.k. umorzeniem postępowania w każdej jego fazie (wyjątkiem jest sytuacja, gdy po rozpoznaniu

przewodu sądowego istnieją podstawy do stwierdzenia okoliczności wymienionych w art. 17 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. – art. 414 § 1 k.p.k.).

W niniejszej sprawie, poza sporem jest, że określona w art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. negatywna przesłanka wystąpiła przed wydaniem wyroku skazującego K. S. przez Sąd Rejonowy w J., a zatem wydany wyrok jest obarczony uchybieniem wskazanym w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., powodującym bezwzględną konieczność uchylenia tego wyroku, niezależnie od powodów zaistnienia tego uchybienia i wpływu na jego treść. W związku z wystąpieniem ujemnej przesłanki procesowej, określonej art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., konieczne było zatem uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku i wydanie orzeczenia następczego o umorzeniu postępowania karnego wobec K. S. (art. 537 § 2 k.p.k.).

Kosztami procesu został obciążony Skarb Państwa w oparciu o przepis art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.